

imod Mindretallet, er det naturligvis ikke min Mening paa Flertallets Vegne at lægge mig meget stærkt i Tøiet for at faae Biskoppernes Lønning modsat, naar den erede Minister bestemmer modsetter sig det; men jeg maa gjøre opmærksom paa, at Hovedgrunden, hvorfor jeg dog har ment, at nogen Nedsættelse her var naturlig, er, at jeg har ønsket, at dette Lovforslag maatte gaa fra Landsthinget i en saadan Form, at det i det Mindste havde nogen Udsigt til at gaa igjennem paa et andet Sted, og der var jeg overbevist om, at man vilde finde disse Lønninger større end nødvendigt. Dette har været Hovedgrunden for mig til at foreslaa Nedsættelsen, men slet ikke den, at jeg ikke skulde unde Biskopperne, hvad den høitærede Minister har foreslaaet. Jeg finder dernæst, at, naar man dog lægger til enkelte Summer, for Exempel til Provsternes Lønning, til Kapellanhold og saa fremdeles, og det stod Udvalget for Die som en Nødvendighed overfor det dog ikke betydelige Overflud, som den erede Minister har beregnet af Fonden, at holde Lønningerne udenfor den af ham givne Grænse, saa maatte man hellere foretage en lille Nedsættelse for de høiere Embeder, jend undlade at forbedre de lavere. Naar Mindretallets erede Ordfører meget vilde beklage, isald Udvalgets Flertalsforslag om Præsternes Lønninger skulde blive vedtaget, fordi han tror, at der da ikke vil blive vundet Noget med Hensyn til Præstens Forbliven paa eet Sted, og naar den høitærede Minister i sine Bemærkninger ogsaa væsentligt syntes at beklage Udvalgets Forslag af denne Grund, skal jeg tillade mig at bemærke, at, om ogsaa den erede Minister i den meget korte Tid, han har været Minister, har haft den Erfaring, at mange Præster søge Forslyttelse — hvad jeg paa ingen Maade bestrider, thi det er vel bekjendt — saa maa han dog tage i Betragtning, at, dersom der samtidig med denne Lovs Vedtagelse eller kort Tid efter sker en Forandring i Besættelsesmaaden af Præsteembeder, saa kan man aldeles ikke gjøre Regning paa, at der vil være den samme Lyst til eller Mulighed for at blive befordret, og det vil altsaa være sundt at søge at udjævne Forskjellen imellem Præsteembederne saaledes, at der bliver saa faa som muligt af den laveste Størrelse, men at derimod de fleste blive af den Bestaffenhed, at Folk kunne blive i dem, hvis de ville; thi hvorvidt de kunne komme fra dem, bliver jo et Spørgsmaal. Dernæst vil jeg gjøre opmærksom paa, at det netop er det, Udvalgets Flertal har tilfattet ved sine Endringsforslag, at udjævne Overgangen mellem de forskjellige Lønningsklasser, ogsaa ved Hjælp af Alderstillet, saaledes at der ikke bliver nogen stor Fristelse til at søge Forslyttelse, men at Bedkommende dog ikke er bunden til at blive i den Lønningsklasse, som han en Gang er kommen ind i, af Frygt for at miste Alderstillet. Jeg anser det nu paa ingen Maade for saa ubetinget fordelagtigt eller gunligt for begge

Parter, hverken for Præst eller for Menighed, at de blive sammen gennem et helt Liv. Præsten kan ved at gaa bestandig under de samme Forhold, ligesom mange andre Embedsmænd, falde i Søvn, hvorimod det, naar en saadan Mand flytter hen under andre Betingelser, kan vise sig, at han alligevel er en fuldkommen kraftig og dygtig Mand, som røgter sin Gjerning fuldkommen forsvarlig; og omvendt kan ogsaa Menigheden føle sig meget brøstholden ved en Præst, der forøvrigt kan være en overmaade brav Mand, men som kan have en eller anden Svaghed, lad os f. Ex. sige den meget uslydige, at han ikke kan høres fra Præbikestolen, eller at han taler utydeligt eller udtrykker sig saaledes, at Menigheden har ondt ved at opbygges af hans Prædiken, medens han forøvrigt er en fortræffelig Mand; kan da en saadan Menighed ikke ogsaa ønske at blive af med en saadan Mand, og det med god Grund? Han behøver ikke at være belagt med nogen som helst anden menneskelig Skrøbelighed eller Svaghed, end sige nogen Lyde. Der kan, kort sagt, tænkes mange Grunde, hvorfor en Præst vil flytte, ligesom der ogsaa kan tænkes mange Grunde, hvorfor en Menighed ønsker, at Præsten vil flytte, og derfor er det ikke rigtigt at binde Præst og Menighed for stærkt til hinanden eller at sætte en Præmie af 1,000 Kr. for, at en Præst bliver i det samme Kald en meget lang Række af Aar. De Herrer maa ogsaa erindre, at de lokale Forhold her i Landet ere saa yderst forskjellige, at de i og for sig indeholde en meget væsentlig Grund til, at Folk kunne ønske Forslyttelse. Lad os tænke os, hvor mange smaa bitte Der der er. Ville f. Ex. de Præster, der ansættes paa Afsø eller Anholt, kunne have Lyst til at sidde der hele deres Levetid? Og nu Syllands Bestegne, Befolkningen der kan være saa fortreffelig den være vil, saa er Klimaet der saa haardt og skarpt, at mange Menneskers Helbred ikke kan taale det, hvorfor de have en meget naturlig Grund til at søge over til Derne, naar de blive ældre. Det kan heller ikke opnaas ved den Fordeling, som den høitærede Minister vil foranstalte af Kaldene, at yngre og ældre Præster blive saaledes spredte mellem hinanden overalt; i alt Fald forekommer det mig, at der er en Modsigelse i Bestræbelsen efter at holde Præsterne ved Kaldene og saaledes at fordele dem over hele Landet, at yngre og ældre Præster findes spredte mellem hinanden; thi de unge Præster blive ogsaa en Gang gamle, naar de blive paa det samme Sted, og hvad er der saa vundet derved? Udvalgets Flertal har troet, at der kun burde være et mindre Antal ganske smaa Embeder, og det er jo ganske naturligt, at f. Ex. Præstekaldene paa Maaø og alle de Steder, jeg før nævnte, blive satte i den laveste Lønningsklasse; men det er ogsaa naturligt, at en Mand, der har været i et saadant Kald i en halv Snes Aar, søger bort